



Det lokale demokrati

Taler

Trygve Bratteli

Dato

28 oktober 1970

Sted

Oslo

Omstendigheter

Debattmøte

- 1 Vår tid setter søkelyset på demokratiets innhold og former. Det viser i seg selv at demokratiet ikke er på høyde med de krav stadig flere stiller til det. Dette er en viktig side ved enkeltmenneskets hele stilling i dagens kompliserte og oppjagede samfunn. Arbeiderpartiet har sammen med LO valgt å møte denne utfordring
- 5 med en meget bredt organisert aksjon, med det programmatisk navn: Demokrati i hverdagen! Vi gjør denne aksjon til en hovedoppgave i den tiden vi nå går inn i.

- 10 Siktemålet er lett å forme: Vi vil utvikle et reelt demokrati på alle livets områder, alle må få muligheter til å være med å bestemme over de forhold som er av betydning for dem.

- Men ellers møter vi ikke aksjonen med et på forhånd fastlagt program. Idéen er at den bredt anlagte aksjonen selv skal gi tilfanget til et moderne demokrati-
- 15 program. Dette skal ikke starte aksjonen, men bli et resultat av den. De store folkegrupper skal selv gjøre seg bevisst hvor skoen trykker, de skal selv forme sine krav til et reelt demokrati.

- 20 Kravene melder seg alt i barnas og ungdommens miljø, derunder i skoleverket og i de videregående og høyere utdanningsinstitusjoner. Elevdemokratiet er et viktig ledd i dette. Men området er langt videre. De som fast arbeider i skolen har full grunn til å reagere mot nedarvede autoritære og byråkratiske former. Et demokratisk skolemiljø må omfatte så vel elever som lærere og andre ansatte. I barneskolen har dessuten foreldrene en viktig plass i et demokratisk miljø.

25

Demokrati krever ofte praktisk desentralisering. I en by som Oslo melder det seg allerede på det kommunale plan. Det er ingen motsetning at vår tid samtidig

nødvendigjør moderne regionale organisasjoner.

30

En stor by som Oslo bør opprette lokale servicesentra rundt i bydelene, og disse sentra må være under kontroll av folkevalgte. Det enkelte menneske må kunne søke ett sted og én funksjonær med sine problemer. Samordningen bør skje mellom kontorene, ikke ved at det enkelte menneske skal løpe fra kontor til kontor.

35

Fylkene har ennå altfor mye embetsmannsstyre. All virksomhet i fylkene må komme under folkevalgt ledelse. Her bør Oslo og Akershus slås sammen til ett fylke. Vi må nå få direkte valg til fylkestingene. Oppgaver og midler må fordeles mellom staten, fylkene og kommunene på en slik måte at alle arbeidsevner blir utløst i kommunene og fylkene. I hver kommune er det viktig å organisere virksomheten slik at folkevalgte organer har ledelsen og ansvaret på alle viktige områder. Oslo bør gå over til valgte rådmenn.

40

Dype skiller i fordelingen av formue og inntekter begrenser demokratiets virkemuligheter. En radikal utvikling av demokratiet i hverdagen vil presse fram forandringer i nedarvede økonomiske og sosiale skiller. Det er formålet med en aksjon for demokrati i hverdagen.

45

50

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/det-lokale-demokrati>

55

60

65